

Samenvatting

Na behandeling in de raad van het Rekenkamerrapport begin 2017 is er bepaald dat er een actualisatie van het accommodatiebeleid zou komen, gevolgd door een monitor zodat dit beleid ook in de toekomst gevolgd kan worden.

In deze actualisatie komen verleden, heden en toekomst van het sportaccommodatiebeleid bij elkaar. Hoofddlijn van dit beeld is dat het overgrote deel van de voorgenomen acties is gerealiseerd. Soms vertraagd, maar in gebruik genomen, of binnenkort te nemen door de Maastrichtenaar. Met het oog op de toekomst moet er een beslissing genomen worden over de reserve spreidingsbeleid en is er een waarschuwing over de bestendigheid van de binnensportaccommodaties. Gezien de gemiddelde leeftijd van dit arsenaal is een adequate aanpak noodzakelijk. Tot 2030 kunnen de investeringen oplopen tot tientallen miljoenen euro's. Met een gedegen onderzoek en plan de campagne krijgt deze vorm in de tweede tranche 'toekomstbestendige binnensportaccommodaties'.

Beslispunten

1. Herbevestigen van het huidige sportbeleid zodat de lijn van spreidingsbeleid buitensport en toekomstbestendig maken van de binnensport wordt doorgezet en in de toekomst meer aandacht wordt gegeven aan sporten en bewegen in de openbare ruimte.
2. De reserve spreidingsbeleid buitensport niet langer in stand te houden en vrij te laten vallen voor de toekomstige ontwikkelingen rondom sporthal de Heeg.
3. Bijgevoegd concept raadsbesluit met bijlage ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 15 december 2017:

Conform.

1. Aanleiding

In de raadsvergadering van 7 maart 2017 is, in overeenstemming met het rapport van de Rekenkamer, besloten dat het college een beknopte actualisatie van het sportaccommodatiebeleid opstelt.

2. Context

In de afgelopen 10 jaar is er veel gebeurd in Maastricht als het gaat om verbeteringen van het sportklimaat. Niet zonder slag of stoot, en ook niet altijd volgens planning. De economische situatie en de gevoeligheid die sportonderwerpen vaak met zich meebrengen zijn daar mede debet aan. De verschillende sportnota's waarin het beleid betreffende de accommodaties benoemd werd, zijn door de rekenkamer getoetst en naar aanleiding van hun bevindingen heeft de raad opdracht gegeven met een beknopte actualisatie te komen. Vervolgens wil men graag via een monitor op de hoogte blijven van de ontwikkelingen op dit gebied.

Voor de buitensport gold dat voor het spreidingsbeleid, in 3 tranches vervat, met als doel het verbeteren van het sportklimaat en verlagen van de exploitatielasten. Door het aanleggen van 5 kwaliteitsparken in de periode tot 2020 zou dit vorm gegeven worden. De eerste tranche is gereed met als resultaat sportpark Geusselt, sportpark West, sportpark Zuid en sportpark Jekerdal. Tevens enkele buurtsportvoorzieningen zoals de Griend en Caberg. Tegenvallende herontwikkelingsopbrengsten en de verslechterende economische situatie van de gemeente zetten in 2011 een rem op de ontwikkeling.

In de nota mee@bewegen2020 werden de ambities bevestigd maar het tempo aangepast aan de kansen die zich voor zouden doen. Een hogere bezettingsgraad en dekkingspercentage werden aan de doelstellingen toegevoegd. Concreet werd in de tweede tranche onderzoek gedaan naar een kwaliteitssportpark in Zuid en concentratie van de activiteiten op Laan in den Drink. Deze ontwikkelingen zijn momenteel gaande. Tevens is het vierde hockeyveld gerealiseerd en wordt binnenkort de Boulôdrome geopend. Sinds 2007 is Maastricht van 18 naar 12 sportparken in 2017 gegaan.

In de derde tranche liggen er mogelijkheden met de sportparken Wolder, Toustrouwe en Daalhof/Hazendans. Hervestiging op sportpark West of Jekerdal. Op dit moment is het niet zeker of samenwerking tussen de verschillende clubs tot een ontwikkeling zal leiden.

In de binnensport is na de sportnota 2020 mee@bewegen een uitvoeringsnota "Toekomstbestendige binnensportaccommodaties" vastgesteld. Naast het voldoen aan de wettelijke plicht om bewegingsonderwijs mogelijk te maken (schoon, heel en veilig) werd er ook hier gestreefd naar hogere bezettingsgraden (efficiënter gebruik van de gymzalen, sportzalen en sporthallen) en betere dekkingspercentages. Aan de hand van deze doelstellingen is gekeken welke zaaldelen moesten

blijven en welke opgeheven konden worden. De overcapaciteit van 8 zaaldelen is in 2015 en 2016 gefaseerd afgebouwd. Aan vernieuwing is ook gewerkt; o.a. de Geusselthal is in 2017 geopend nadat in 2016 bij het IKC de Geluksvogel een nieuwe gymzaal in gebruik werd genomen. Daarnaast nog 3 nieuwe gymzalen en de realisatie van het Universitair sportcentrum met beweegmogelijkheden voor 2 basisscholen. Het binnenkort te openen Boulodrôme vult de binnensportcapaciteit verder aan. Actueel is de vraag wat er met sporthal de Heeg moet gebeuren, en in vervolg hierop hoe het momenteel anno 2018 staat met de binnensportaccommodaties. In een tweede tranche “Toekomstbestendige binnensportaccommodaties” zal nader onderzoek naar bezetting, kwaliteit en wettelijke noodzaak moeten leiden tot een totaal beeld van waar Maastricht naar toe moet groeien. Gezien de leeftijd van de verschillende accommodaties (gemiddeld 40 jaar met uitschieters) dient hier in de periode tot 2030 actie op ondernomen te worden. Renovatie, nieuwbouw of opheffing. Dan het Geusselbad. Uit de cijfers blijkt dat de Maastrichtenaar het zwembad steeds beter weet te vinden. Vanuit de sport of vanuit de gezondheid, ook gewoon voor de fun.

Deze ontwikkeling levert naast een verhoging van de Maastrichtse beweegdeelname, ook een positieve bijdrage aan de exploitatie van het zwembad. De door de raad in 2016 vastgestelde opdracht om via een viertal draaiknoppen te komen tot een efficiëntere exploitatie wordt voor het jaar 2017 (€110.000) gehaald. In 2020 moeten deze draaiknoppen leiden tot een structurele vermindering van €180.000 van de exploitatiekosten.

De draaiknoppen zijn:

- Verhogen bezoekersaantallen (o.a. leszwemmen, doelgroepzwemmen)
- Tarieven (zorgbadtarief is verlaagd)
- Bedrijfsvoering (zelftoezicht verenigingen, schoonmaak en personeel)
- Onderhoud (preventief en correctief onderhoud bad, groenonderhoud)

Veranderende beweegwensen van inwoners van Maastricht en Nederland, terug te zien in beweegtrends, laten zien dat de openbare ruimte steeds belangrijker wordt als “sportaccommodatie”. Uit onderzoek blijkt dat voor een gezonder Maastricht een beweegvriendelijke omgeving van groot belang is. Kijkend naar de huidige stand van beweegmogelijkheden wordt duidelijk dat er al veel mogelijkheden zijn. Skatepark, Calisthenics, Cruiff-courts, speelmogelijkheden, maar ook fietsinfrastructuur, groene parken en wijken, speelpleinen van scholen. Ook een nieuw mountainbikeparcours op de Pietersberg.

Vraag is of dit genoeg is? Of het op de juiste plekken zit? Worden de kansen voldoende benut (Enci groeve, Groene Loper) Is het toekomstbestendig?!

Aan de hand van een aantal kaders (bereikbaar, innovatief, samenwerking met burgers, adequate programmering en cofinanciering) o.a. uit de structuurvisie 2030 en in samenhang met andere

beleidsterreinen zoals de omgevingsvisie, onderwijs, fietsplan en groenstructuur wordt gewerkt aan een strategische visie en uitvoeringsplan op sporten en bewegen in de openbare ruimte. Een beweegvriendelijk Maastricht.

Een drietal afzonderlijke voorzieningen worden uitgelicht. Stadion Geusselt, Studentensport in het Universitair sportcentrum en het Bouloldrôme. De afspraken uit de verschillende hoofdstukken staan in een tabel en de afspraken met de raad over de monitoring worden toegelicht.

In de afgelopen 10 jaar is er veel gebeurd in Maastricht als het gaat om verbeteringen van het sportklimaat. Niet zonder slag of stoot, en ook niet altijd volgens planning. De economische situatie en de gevoeligheid die sportonderwerpen vaak met zich meebrengen zijn daar mede debet aan. De verschillende sportnota's waarin het beleid betreffende de accommodaties benoemd werd, zijn door de rekenkamer getoetst en naar aanleiding van hun bevindingen heeft de raad opdracht gegeven met een beknopte actualisatie te komen. Vervolgens wil men graag via een monitor op de hoogte blijven van de ontwikkelingen op dit gebied.

3. Gewenste situatie

Een helder beeld van de gang van zaken, gevolgd door een werkwijze waarop dit beeld actueel kan blijven.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Het sportaccommodatiebeleid is onderdeel van het streven om de Maastrichtse bevolking fit en gezond te houden. Zowel fysiek als mentaal. Hiervoor is de gemeentelijke inzet op voorzieningen die sporten en bewegen mogelijk maken van groot belang. Dit is vanaf het begin van de georganiseerde sport eind 19^e eeuw nooit anders geweest en zal naar alle waarschijnlijkheid ook niet anders worden. Een efficiënt en effectief sportaccommodatiebeleid heeft dus belangrijke invloed op de gezondheid van de Maastrichtenaar.

5. Effect op de openbare ruimte

Sportaccommodaties nemen beslag op de openbare ruimte, maken daar een gezond deel van uit. Een nog grotere invloed heeft de 'echte' openbare ruimte. Straten, pleinen, parken en verbindingen daarin. 41% van de Nederlanders sport wel eens in de openbare ruimte. Daarmee is deze de grootste sportaccommodatie die een gemeente heeft. Bewegen doen we allemaal in de openbare ruimte! De nieuwe beweegnorm geeft aan dat we allemaal gezonder zijn als we meer en intensiever gaan bewegen. De openbare ruimte levert daarvoor een mooi platform, mits we het uitdagend en

veilig vorm geven. In deze actualisatie is een beeld geschetst van wat we al bereikt hebben en hoe we een en ander nog beter willen maken.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

De reservering ten behoeve van het spreidingsbeleid buitensportaccommodaties, van veel enkelvoudig gebruikte accommodaties naar een tiental kwaliteitsparken met multifunctioneel gebruik, wordt niet langer gehandhaafd ten behoeve van ontwikkelingen op dit gebied. Deze middelen (circa € 2,2 miljoen in 2020) vallen vrij ten gunste van de ontwikkeling rondom sporthal de Heeg.

Al naar gelang er sprake is van medewerking van en overeenstemming met de clubs en verenigingen zal er een nieuw voorstel richting raad gaan voor de middelen.

De resultaten van de draaiknoppen van zwembad De Geusselt zijn verwerkt in de meerjarenbegroting. Vanaf 2017 gaat het om een bedrag van € 110.000, = dat oploopt naar het uiteindelijke bedrag van € 180.000, = in 2020.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing

10. Participatie tot heden

Tot op heden zijn de raad en belanghebbenden (extern) niet betrokken geweest bij dit voorstel. In de paragraaf "Communicatie" wordt aangegeven hoe dit traject wordt gestart.

11. Voorstel

1. Herbevestigen van het huidige sportbeleid zodat de lijn van spreidingsbeleid buitensport en toekomstbestendig maken van de binnensport wordt doorgezet en in de toekomst meer aandacht wordt gegeven aan sporten en bewegen in de openbare ruimte.
2. De reserve spreidingsbeleid buitensport niet langer in stand te houden en vrij te laten vallen voor de toekomstige ontwikkelingen rondom sporthal de Heeg.
3. Bijgevoegd concept raadsbesluit met bijlage ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Na vaststelling van de nota zal er op korte termijn met een afvaardiging van de raadsleden gewerkt worden aan een monitor die het beeld actueel kan houden.